

ΕΚΕΙΝΟΣ δοςις θά ἤθελε νά ἀνασκοπήσῃ τόν λήγον ἔτος θά εὕρισκε τόσον πυκνήν συρροήν γεγονότων σοβαρωτάτων διαδραματισθέντων κατὰ τό τελευταῖον τέταρτον αὐτοῦ καί ἐπισκιαζόντων τὰ πρό αὐτῶν, ὥστε τό δλέμμα του θά αἰσθανθῆ τήν ἀνάγκην τροχάδην νά διεξέλθῃ τοὺς πρώτους ἐννέα μήνας, σπεύδον εἰς τήν ἐξέτασιν τοῦ τελευταίου τριμήνου, τό ὁποῖον ἀναμφιβόλως θά καταλάβῃ προέχουσαν θέσιν ἐν τῆστορία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος καί θά ἀποτελέσῃ μίαν ἀπό τὰς μάλλον ἐνδιαφερούσας σελίδας αὐτῆς.

Τό ἐπερχόμενον ἔτος εὖρε τήν Κρήτην παλαιούσαν ἀκαταπονήτως ὑπέρ τῆς συνιέσεως τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀποκαταστάσεως. Εἰς τήν Ἐπαναστάσιν, ἥτις τόν σκοπόν τοῦτον εἶχε πρόγραμμα, εἶχον προσχωρήσει καί οἱ ἀρχικῶς διαφωνήσαντες φίλοι τοῦ κ. Βενιζέλου, ἡ δέ συνέλευσα περὶ τὰς ἀρχάς, τοὺς Ἐπαναστασιακούς Συνέλευσις, συμπληρωθεῖσα διὰ τῆς συμμετοχῆς ἐν αὐτῇ καί βενιζελικῶν πληρεξουσίων, ἀπεφάσισεν τήν κατάργησιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀπὸ τοῦ Ἐθροῦ τοῦ 1908 διέπει τήν Κρήτην, καί τόν σχηματισμόν προσωρινῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως, πρὸς διευκόλυνσιν δὲ τῶν ἐργασιῶν τῆς πολυπληθοῦς καί διὰ τοῦτο δυσκόλως δυναμένης νά ἐργασθῆ Ἐπαν. Συνελεύσεως ἀπεφασίσθη ὁ καθαρισμός Ἐπιτροπῆς ἐκ τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Προεδρείου καί τριάκοντα μελῶν. Ἡ σχηματισθεῖσα Ἐπαν. Κυβέρνησις, ἥτις ἀπετελέσθη ἀπὸ τὰ αὐτὰ πρόσωπα τῆς Ἐκτελεστικῆς, ἀπεπειράθη νά ἐπινοωνήσῃ μετὰ τῶν κ. Προξένων, εἰδέν ὁμοῦς τὸ ἐγγράφον ἐπιτροπόμενον καί μετὰ τινάς ἡμέρας ἐπέδιδετο νότια τῶν Προξένων δι' ἧς ἐκφράσσοντο ἄκυρα καί ἀνευ ἀποτελέσματος πάντα τὰ ἐνωτικὰ γνωρίσματα, ὧν ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ὑπηρεσίᾳ ἐγένετο χρῆσις. Πέραν τῆς ἀποπέρας ταύτης ἡ Ἐπαναστ. Κυβέρνησις δὲν προέβη εἰς ἄλλην ἐνέργειαν Ἐπαναστατικῶν χαρακτήρος κατὰ τοῦ ὑπὸ τῶν Προστ. Δυνάμεων ὑποστηριζομένου καθεστώτος, καί ὁ τόπος ἐξηκολούθει νά διοικῆται ὡς πρότερον ἀνευ οὐσιαστικῆς μεταβολῆς εἰτε ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καταστάσει ἢ ἐν τῇ διεθνεί ὄψει τῆς Κρήτης, καί ἡ Ἐπαναστασις εἶτα νά ἀποτελεματωθῇ, ἀπάσας δὲ τὰς ἐλπίδας αὐτῆς ἐξήρτα ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τῶν βουλευτῶν εἰς τήν Ἑλληνικὴν Βουλὴν, ἥς αἱ πόλαι θά ἠσώγοντο τὴν 19 Ἀπριλίου. Ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς εἶχεν ἀρχίσει νά στενοχωρῆ καί τήν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν, ἡ ἐπιμονὴ δὲ τῶν Κρητῶν ὅπως ἐξαναγκάσωσι δὲ οὐαυδῆποτε τῶν τῶν τῶν Δυνάμεις νά ἐπιτρέψωσι τήν Ἐνωσιν, προκαλέσει περὶ

Ἡ "ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ"
ΕΥΧΕΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΑΥΤΗΣ
ΔΙΞΙΟΝ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ
1913

τὰ μέσα Φεβρουαρίου νέαν νόταν τῶν Δυνάμεων ἀσπληρῶν, δι' ἧς οἱ Κρητες ἠπειλοῦντο διὰ μέτρων μὴ εὐνοικῶν πρὸς τοὺς ἐθνικούς αὐτῶν πόθους ἐάν ἐπέμενον μὴ θέλοντες νά αὐτοκυβερνώνται. Ἦτο ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποῖαν αἱ Δυνάμεις Ἐλεγον ἀπεριφράσιως εἰς τοὺς Κρητας ὅτι τό πρόγραμμα τῆς κρητικῆς πολιτικῆς τῶν εἶναι ἡ αὐτοκυβέρνησις τῆς Κρήτης. Ἐν τούτοις, οὔτε ἡ νότια αὐτῆ ἡδυνήθη νά ἀποτρέψῃ τοὺς Κρητας ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως νά στείλωσι βουλευτάς εἰς Ἀθήνας, καί ἡ συνέλευσα περὶ τὰ τέλη Φεβρουαρίου Ἐπαναστ. Συνέλευσις ἐπιθυμοῦσα νά δώσῃ ἐπινοωτέραν ὄθησιν εἰς τήν Ἐπαναστάσιν ἐφήρτισεν τήν κατάργησιν τοῦ θεσμοῦ τῆς κυβερνήσεως ἐν Κρήτῃ, ἐσχολήσισε δὲ ὀδογονταμελῆ Ἐπιτροπείαν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ὁποίας πέντε κατὰ μῆνα ἐκλεγόμενα θά ἀπετέλουσι Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν διευθύνουσαν τὰ κοινά. Συγχρόνως δὲ ἐπανελήθη ἡ περὶ ἀποστολῆς βουλευτῶν εἰς Ἀθήνας ἀπόφασις καί ὠρίσθησαν τὰ πρόσωπα τῆς ἀποστολῆς.

Τὸ προηγούμενον τῆς αἰχμαλωτίσεως τῶν βουλευτῶν εἰς τὰ εὐρωπαϊκά πολεμικά εἶχε χρησιμεύσει ὡς διδάγμα καί οἱ Κρητες βουλευταὶ τὴν φορὰν ταύτην προσηγουμένως, μδλις ἐπερατώθησαν αἱ ἐν Ἑλλάδι ἐκλογαί, ἐξ ὧν ὁ κ. Βενιζέλος ἐξῆλθε τελείως κύριος τῆς καταστάσεως, ἤρξαντο σποράδην καί ἀθρόβως ἀπερχόμενοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ἐν τούτοις τὴν 15 Ἀπριλίου ἥτις εἶχεν ὀρισθῆ διὰ τὴν ἐπίσημον ἀναχώρησιν τῶν βουλευτῶν, δεκαοκτώ τούτων συγκεντρωθέντες ἐνταῦθα παρημποδίσθησαν κατὰ τὸν ἀπόπλουον ὑπὸ ἀγγλικῶν πολεμικῶν καί ἐκρατήθησαν ἐν Σούδα ἐπὶ τῶν πλοίων τῶν Προστ. Δυνάμεων. Ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις τότε ἀνέβαλε τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς μέχρι τῆς 19 Μαΐου μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θά εἰδίδετο καιρὸς εἰς τὰς Δυνάμεις νά λάβωσι μίαν ἀπόφασιν περὶ τοῦ κρητικῶ ζήτηματος, ματαιωθεῖσης ὁμοῦς τῆς ἐλπίδος ταύ-

της, ἡ Ἑλλ. Βουλὴ ἠνοῖξε τὰς πύλας τῆς τὴν 19 Μαΐου διὰ νά ἀναβῆ ἀμέσως τὰς ἐργασίας τῆς μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου. Οἱ Κρητες βουλευταὶ ἀποπειραθέντες νά εἰσέλθωσι εἰς τὴν Βουλὴν προσέκρουσαν κατὰ τῶν λογῶν τοῦ ἑλλ. στρατοῦ, ὃν ἡ κυβέρνησις εἶχε παρατάξει πρὸ τοῦ Βουλευτηρίου.

Καί ἀνεμένετο πλέον ὁ Ὀκτώβριος ὅπως συνεχισθῶν αἱ προσπάθειαι τοῦ κρητικῶ λαοῦ ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως, ὅτι περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου ἠλαξεν αἰφνης ριζικῶς ἡ πολιτικὴ σκηνοθεσία ἐν τῇ νοτιοανατολικῇ Εὐρώπῃ. Εἶναι ἴλιαν πρόσφατα τὰ μεγάλα γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐξετυλίχθησαν καί ἐξακολουθοῦν ἐκτυλισσόμενα ἐπὶ τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου πρὸ τῶν ἐκπλήκτων ὀφθαλμῶν τοῦ κόσμου ἡ ὥστε νά ἦναι ἀνάγκη νά ἀνασκοπήσωμεν αὐτά. Ὁ συνασπισμός τῶν χριστιανικῶν Κρατῶν τοῦ Αἴμου, ἡ ἐπιστράτευσίς αὐτῶν μεσοῦντος Σεπτεμβρίου, ἡ ἀποφασιστικὴ στάσις ἦν ἀπέναντι τῆς Τουρκίας ἔλαβον, ἡ πρὸς αὐτὴν ἀπαίτησις τῶν περὶ εἰσαγωγῆς πραγματικῶν μεταρρυθμίσεων ἐξασφαλιζουσῶν τὴν ἐν τῇ Ἀυτοκρατορίᾳ θέσιν τῶν δημοφύλων τῶν, ἡ ἐπακολούθησασα ἐπειτα κήρυξις τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας καί ἡ ἐν διαστήματι δύο μηνῶν καταπολέμησις τῶν τουρκικῶν στρατῶν, ἡ ἐκμηδένισις τῆς τουρκικῆς δυνάμεως καί ὁ περιορισμός τοῦ ἐν Εὐρώπῃ κράτους αὐτῆς εἰς τὴν γωνίαν τοῦ Κερατείου κόπου, ἡ ὑπὸ τῆς Ἑλλ. κυβερνήσεως ἀνάληψις τῆς διοικήσεως τῆς Κρήτης εἰσι γεγονότα ὀψίστης ἱστορικῆς σημασίας, πρῶτισμένως νά ἀσκησῶσιν ἀνυπολόγιστον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς διεθνούς καταστάσεως, καί ἰδιαίτερος ἐπὶ τῆς τύχης καί τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐάν δὲ ἡ σειρά τῶν γεγονότων, ἥτις δὲν φαίνεται νά ἐξηγητῆθῆ ἀκόμη καί κατὰ πάσαν πιθανότητα θά ἐχῃ συνέχειαν, καταλήξῃ εἰς τὴν πλήρη κατάλυσιν τοῦ ἐν Εὐρώπῃ τουρκικῶ Κράτους καί εἰς τὴν ἐξωσιν τοῦ Τούρκου εἰς τὴν Ἀσίαν,

θὰ ἐπιτελεσθῆ μέγιστον κοσμοιστορικόν γεγονός, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα σημεῖοι τὴν ἐναρξιν νέας περιόδου ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Ἡ ἀνάκτισις τῆς Κ)πόλεως ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ἀναστήλωσις τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τοῦ θόλου τῆς Ἀγίας Σοφίας θά ἦναι μία ἐκδίκησις καί μία ἀνταπόδοσις καί μία ἐπανόρθωσις τῆς ἀδικίας, ἥτις πρὸ τεσσάρων ἡμισυ αἰῶνων διεπράχθη, θά σημάνη δὲ τὴν ὀριστικὴν ἐπικράτησιν τῆς προόδου καί τῆς ἐλευθερίας ἐπὶ τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης, τὰς ὁποίας ἐκράτει ἀκόμη δεσμίας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἡ κτηνώδης βία καί ἡ ἀσιατικὴ στασιμότης καί μοιρολατρία.

Ἐν τῇ νέᾳ καταστάσει ἡ ὁποία θά δημιουργηθῆ ἐπιτοῦ κατακρημνισθέντος τουρκικῶ καθεστώτος, ἥτις ὁμοῦς δὲν εἶναι δυνατόν νά καθορισθῆ ἀπὸ σήμερον, δύναται νά θεωρηθῆ ἐξω πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι τὰ ὄρια τοῦ Ἑλληνικῶ Βασιλείου θά εὐρυνθῶσι, χῶραι δὲ ἑλληνικαὶ καί λαοὶ ἑλληνικοὶ ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν τέως διατελοῦντες θά ἀποδοθῶσι εἰς τὴν ἐλευθερίαν καί θά εὐρωσιν τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν. Τὸ σφύρνονον τοῦτο ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον δικαίως πληροὶ χαρὰς πᾶσαν ἑλληνικὴν ψυχὴν, ἐξησφαλίσθη διὰ τῆς νικηφόρου καί θριαμβευτικῆς δράσεως τοῦ ἑλληνικῶ στρατοῦ, εὐρόντος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Βασιλικῶ Διαδόχου τῶν ἀξίων αὐτοῦ στρατηλάτην. Ἀλλὰ τὴν ἡγεμονικὴν τοῦ ἔθνους χαρὰν ἐν νέφους ἐρχεται νά ἐπισκιάσῃ, ὁ φόβος δὲ καί ἡ ὑπόνοις ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις ἐνὸς τμήματος τῶν ἀλυτρώτων ἑλληνικῶν χωρῶν καί ἡ εὐρυνσις τῶν ὀρίων τοῦ ἐλευθέρου Βασιλείου ἐξηγοράσθη διὰ τῆς θυσίας τοῦ πολυτιμωτέρου μέρους τῆς ἐθνικῆς κληρονομίας, διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὀρίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί διὰ τῆς ἀπεμπολήσεως τῶν ἐθνικῶν ἰδανικῶν μετὰ τὸ πρὶ ἐξῆς καί περιεσώθη ἡ φυλὴ μας καί ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἠντήλησε τὴν ἀκαταγώνιστον ζωικότητά τῆς καθ' ὅλην τὴν μαύρην περίοδον τῆς ἀποτροπαίου τουρκικῆς τυραννίας, συσφιγγει τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν καί δὲν ἀφίνει αὐτὴν ἡσυχον. Δὲν γνωρίζωμεν ἀκόμη μέχρι ποίου σημείου φθάσῶν αἱ θυσίαι ἀντὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐλευθερία Ἑλλάδος, με ἀιμάσσουσαν βεβαίως καρδίαν, ἐξηγόρασε τὴν θέσιν ἣν πρόκειται νά καταλάβῃ ἐν τῇ νέᾳ διαρρυθμίσει τοῦ ἑδαφικῶ καθεστώτος τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἐπιτρέπεται ὁμοῦς νά ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν θά ἦναι τοιαῦτα ὥστε νά προεσφλώσι τὰς ἐπὶ τὸ μέλλον ἐλπίδας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καί ὅτι ἡ ἑλληνικὴ διπλωματία θά δυνήθῃ νά περιφρουρήσῃ ἀποτελεσματικῶς τὰ ἐθνικὰ δίκαια καί νά διατηρήσῃ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας τὰς χώρας ἐν αἷς αὐτῆ ἀλλεκαὶ ἀμμάζιαι ἀπὸ τῆς ἀπωπότης ἀρχαιότητος καί ἀπὸ τῶν ὁποίων καμμία ξένη κατάκτησις, οὔτε αὐτὴ ἡ στυγερωτάτη τουρκικὴ τυραννία,